

CDA Fryslân

Lijsttrekker CDA Súdwest Fryslân Jan Bargboer:

“Vertrouwd en dichtbij zijn voor ons kernbegrippen”

“Het gemeentebestuur van Súdwest Fryslân zal, wat het CDA betreft, dichtbij haar inwoners, bedrijven en belangenorganisaties staan.” CDA lijsttrekker Jan Bargboer is helder over de doelstellingen van CDA Súdwest Fryslân. In een interview vertelt hij wat de nieuwe gemeente van het CDA mag verwachten.

Voor het CDA was het belangrijk dat de inwoners van de vijf gemeenten vanaf het begin werden betrokken bij de besluitvorming over herindeling. Bargboer: “Het proces van de herindeling is veelvuldig gecommuniceerd. Er zijn speciale avonden georganiseerd door de diverse gemeentebesturen met de inwoners, dorps- en stadsbelangen, ondernemers en maatschappelijke organisaties.”

Betere dienstverlening

Na een zorgvuldige discussie hebben alle vijf CDA fracties in de betrokken gemeenten ingestemd met de herindeling tot de gemeente 'Súdwest Fryslân'. “De algemene mening was dat dit zal leiden tot betere dienstverlening voor de inwoners van de gemeente tegen minder kosten,” verklaart Bargboer. “Daarnaast krijgen de inwoners en bedrijven een gemeentebestuur dat oog heeft voor wat er leeft in de dorpen en wijken. Door inzet van speciale contactambtenaren zullen er goede directe contacten zijn en een snelle afwikkeling van zaken die moeten worden opgepakt.” Er komen grote uitdagingen op de gemeenten af, zo vertelt Bargboer. De regelgeving vanuit Europa en Den Haag wijzigt voortdurend, en gemeenten moeten steeds meer taken uitvoeren voor minder geld. “Dat zijn goede redenen voor deze herindeling.”

Kernenbeleid

Even wennen zal het wel zijn, in zo'n grote, nieuwe gemeente. “Als CDA gaan wij er van uit dat de dorpen en wijken na een periode van gewenning zullen aangeven dat het prima loopt,” aldus Bargboer. “Onlangs nog werd door de stuurgroep herindeling SWF een avond gehouden waarbij dorpsbelangen en wijkverenigingen waren uitgenodigd. Op die avond is samen de basis gelegd voor het nieuwe kernenbeleid wat, als het aan de CDA SWF ligt, succesvol wordt ingevoerd. Vertrouwd en dichtbij zijn daarbij voor ons belangrijke kernbegrippen. Het kernenbeleid is één van de belangrijke onderwerpen in deze herindeling.” In het hele proces heeft het CDA steeds de aandacht gevraagd voor de dorpen en wijken in de nieuwe gemeente. Bargboer: “De naam van ons verkiezingsprogramma is daarom dan ook ‘Dichtbij en toekomstgericht’” De leefbaarheid van alle dorpen in de gemeente heeft

direct met het kernenbeleid te maken. “De voorzieningen mogen niet onder druk komen te staan,” licht Bargboer toe.

Economie

Naast het kernenbeleid speelt ook recreatie en toerisme een grote rol in de nieuwe gemeente. “Voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid in Súdwest Fryslân is het van essentieel belang om in deze sector nieuwe banen te creëren,” legt Bargboer uit. Súdwest Fryslân is een belangrijke economische motor van Fryslân. “Daarbij past een goed ondernemersklimaat en een overheid die tijd en economie steekt in haar eigen MKB-bedrijven.” Een andere voor Súdwest Fryslân belangrijke tak is de agrarische sector. Het CDA is van mening dat deze sector kansen moet krijgen om, passend bij het landschap, te groeien en nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken.

Campagne

Zodra de 1e Kamer definitief een oordeel heeft geveld over de herindeling, start de campagne van het CDA voor de gemeenteraadsverkiezingen op 24 november 2010. “Daarbij zullen we duidelijk maken waarvoor wij staan: werken aan de toekomst van Súdwest Fryslân en aan een sterk kernenbeleid, werken aan de ontwikkeling van deze gemeente die een prachtige mix is van platteland en stad,” vertelt Bargboer. “We gaan ons niet afzetten tegen andere partijen; de inwoners van Súdwest Fryslân hebben recht op een campagne op inhoud. Daar gaan we voor. Op onze kandidatenlijst staan mensen uit alle hoeken van de gemeente; zij weten ook echt wat er leeft in hun dorpen en wijken.” Thema's die Bargboer persoonlijk bijzonder aanspreken zijn duurzaamheid en de aanpak van verloedering en asociaal gedrag. “Ik wil op een positief christelijke manier kijken naar onze samenleving en werken aan oplossingen vanuit ‘de Mienskip’. De dorpen en wijken weten vaak zelf heel goed wat er moet gebeuren. Dat betekent dat de overheid, binnen randvoorwaarden, moet leren ‘loslaten’. Ik ben er van overtuigd dat CDA Súdwest Fryslân daar een wezenlijke bijdrage aan kan en zal leveren. Het is mij een voorrecht om daar een onderdeel van te mogen zijn!”

Van de voorzitter

Helder?

De Kamerverkiezingen

zijn voor het CDA zeer teleurstellend verlopen. “De uitslag is helder,” zei lijsttrekker Jan Peter Balkenende. Hij nam zijn verantwoordelijkheid en legde met directe ingang zijn politiek leiderschap neer. De dag daarop deed partijvoorzitter Peter van Heeswijk hetzelfde. Twee leiders die vele jaren met volle inzet de Christendemocratie met alles wat hun gegeven was hebben gediend. Waardering voor hun inzet en respect voor hun besluit is op zijn plaats. De teleurstellende uitslag dwingt ons om na te gaan, waar is het fout gegaan? Diverse commentatoren zeggen dat veel kiezers waren uitgekeken op Jan Peter Balkenende. Maar ik denk dat we dieper moeten analyseren. Is onze boodschap nog wel helder? Dragen wij CDA'ers wel herkenbaar en helder uit waar vandaag de dag de Christendemocratie voor staat? Wat onderscheidt ons van het liberale en sociale denken? Of zijn in de rijke westerse landen deze maatschappelijke stromingen zo afgevlakt en naar elkaar toegroeid dat de politieke partijen elkaar steeds meer zijn gaan overlappen? Is daardoor de tijd voorbij, dat burgers kiezen op basis van maatschappelijke principes en standpunten? Als dat zo is, dan worden boegbeelden en populaire kreten inderdaad bepalend voor de uitslag. Bij de komende evaluatie van de Kamerverkiezingen moet niet de boodschapper, maar de boodschap centraal staan. Hoe helder is het politieke profiel van het CDA? De Statenverkiezingen van maart 2011 zijn voor het CDA zeer belangrijk. Het gaat bij deze verkiezingen over provinciale zaken en niet over landelijke. De lijsttrekkers zijn provinciale bestuurders en niet landelijke politici. Bij de komende Statenverkiezingen wordt duidelijk of het CDA heeft verloren door Jan Peter of dat de Christendemocratie aanhang verliest in de huidige gesecculariseerde samenleving. Belangrijk is een helder profiel voor de komende Statenverkiezingen. CDA Fryslân heeft zo'n profiel: - CDA Fryslân staat voor een ondernemend, innovatief en duurzaam Fryslân. Natuurbehoud en landschapsbeheer zijn belangrijk, maar voldoende perspectief voor onze kinderen en dorpen is belangrijker; - CDA Fryslân kiest voor een samenleving met een zorgplicht voor kansarmen. Zij die in de samenleving mee kunnen doen, maar niet willen, dragen daarvoor een eigen verantwoordelijkheid. Maar zij die willen, maar door beperkingen niet kunnen, kunnen op onze steun rekenen. - CDA Fryslân kiest voor een samenleving met ruimte voor zingeving en levensbeschouwelijke vorming. Vrijheid van godsdienst en onderwijs zijn daar dragers van. - CDA Fryslân staat voor een samenleving met respect voor elkaar, gedragen door normen en waarden. Een veilige, leefbare samenleving vormen we zelf. Een krachtige politie en overheid zijn daarbij onmisbaar.

Douwe Tamminga

Agenda

18 september 2010

Startdag CDA Fryslân, 10.00-15.30 uur.

2 oktober 2010

Karmelnetwerkdag CDAV, 09.30-15.00 uur.

Thema: ‘Land van belofte’.

24 november 2010

Gemeenteraadsverkiezingen Súdwest Fryslân

“Vertrouw op eigen dorpskracht in gemeente Súdwest Fryslân”

Hoe denken de inwoners van Súdwest Fryslân over de aanstaande herindeling? In dit artikel geven Fokko Hofman (ambtenaar gemeente Nijefurd) en Annemieke Reitsma (voorzitter Dorpsbelang Skraard) hun visie op een nieuwe, grote gemeente.

“De krachtenbundeling van de gemeenten in de Zuidwesthoek is onontkoombaar,” denkt Reitsma. “Het is een kostbare en moeizame zaak om in een kleine gemeente de kwaliteit van kennis, kunde en gemeentelijke voorzieningen te borgen. Daarom lijkt samenvoeging mij om deze redenen heel aannemelijk.” Hofman, die als ambtenaar dagelijks met de gemeentelijke taken te maken heeft, kan dit beamen. “Ik sta zeer positief tegenover een herindeling. Inhoudelijk kan een kleine gemeente (al lang) niet meer voldoen aan de brede maatschappelijke vraag naar optimale dienstverlening. Samenvoegen van functies leidt tot specialisatie en veel efficiënter werken en daarmee het verhogen van de kwalitatieve dienstverlening aan de burger.”

Overleg tussen de gemeenten en dorpsbelangen is belangrijk, geeft Reitsma aan, bijvoorbeeld over een toekomstige overlegstructuur tussen de grote gemeente en de kleine dorpen. “Er zullen ongetwijfeld dorpsbelangen zijn die huiverig naar de toekomst kijken en die onzeker zijn of ze als kleine vereniging nog wel gehoord zullen worden. Zelf denk ik dat wanneer je vertrouwt op je eigen dorpskracht en actieve inzet, er ook in de toekomst in een grote gemeente nog veel mogelijk is.”

Expertgroep Landbouw:

“Niet óver de landbouw beslissen, maar mét de sector keuzes maken”

De expertgroep Landbouw is nu een paar maanden aan de slag. CDA Statenlid Fernande Teernstra vertelt over de vorderingen van de groep.

Vanuit de vier kernbeginselen van het CDA heeft de expertgroep diverse thema's behandeld. Het aardige hiervan is dat de leden ook de aandachtspunten voor diverse partijen in beeld hebben gebracht. Zowel voor de boer/agrariër als de overheid, maar ook voor de burger.

Het blijkt toch vaak dat de burger geen idee heeft van de landbouw en denkt dat de boer alleen maar koeien melkt. Dus ook voor de maatschappij zijn er aandachtspunten. Hoe kun je als 'klant' bijv. kwaliteit eisen wat betreft diervoeding, dierenwelzijn, landschapsbeheer en nog vele andere aspecten, maar aan de andere kant niet bereid zijn om daar ook voor te betalen middels de producten die je koopt in de supermarkt, zoals zuivel en vlees?

De landbouw is een grote speler in het onderhoud en beheer van ons landschap hier in Friesland. De landbouw is ook een belangrijke speler in de economie. en de aanbevelingen van de expertgroep kunnen we ons Hiermee kunnen we ons als Statenfractie goed voorbereiden op de diverse onderwerpen die we binnenkort op de agenda krijgen wat betreft de landbouw. Een onderwerp waarbij we niet óver de landbouw willen beslissen, maar mét de sector keuzes willen maken.”

Colleges en gemeenteraden

Achtkarspelen, 2010-2014

Coalitie: CDA (6), FNP (5), CU (3). Oppositie: GB (3), PvdA (3), VVD (1)
CDA wethouder: Jan Lammers. Portefeuille: o.a. ruimtelijke ordening, duurzame ontwikkeling

2006-2010 Coalitie: CDA (6), PvdA (6), CU (2). Oppositie: FNP (4), GBA (2) en VVD (1)

Ameland, 2010-2014

Coalitie: CDA (3), Ameland'82 (3). Oppositie: PvdA (2), ABA (2), VVD (1)
CDA wethouder: Nico Oud. Portefeuille: o.a. volkshuisvesting, milieu, kustbescherming, water, welzijn, sociale voorzieningen, volksgezondheid

2006-2010 Coalitie: Ameland'82 (4), CDA (2). Oppositie: ABA (2), PvdA (2), VVD (1)

Boarnsterhim, 2010-2014

Coalitie: zakencollege uit 2009 (2 PvdA-wethouders en 1 VVD-wethouder)
Raad: GB 2000 (4), PvdA (3), FNP (3), VVD (2), CDA (2), D66 (2) Groenlinks (1)

2006-2010 Coalitie: PvdA (7), CDA (3). Dit college trad in 2009 af. Oppositie: FNP (3), VVD (2), GB 2000 (2)

Dantumadeel, 2010-2014

Coalitie: CDA (5), PvdA (3), D'82 (3). Oppositie: CU (2), LLD (2), FNP (1), SGP (1)
CDA wethouder: Roelof Bos. Portefeuille: o.a. ruimte om te leven, duurzame gemeente

2006-2010 Minderheidscoalitie: CDA (4), PvdA (4). Oppositie: D'82 (4), CU (2), FNP (2), SGP (1)

Dongeradeel, 2010-2014

Coalitie: CDA (7), FNP (4), CU (2). Oppositie: PvdA (2), ABD (2), VVD (2)
CDA wethouder: Albert van der Ploeg. Portefeuille: o.a. volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, landbouw, milieu, duurzaamheid, Centrale As

2006-2010 Coalitie: CDA (7), PvdA (5), FNP (4). Oppositie: CU (2), ABD (2), VVD (1).

Ferwerderadiel, 2010-2014

Coalitie: CDA (4), FNP (3). Oppositie: PvdA (2), GB (2), VVD (1), CU (1)
CDA wethouder: Haije Talsma. Portefeuille: o.a. volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, milieu, R&T, sociale werkvoorziening, plattelandsprojecten

2006-2010 College: CDA (4), PvdA (3). Oppositie: GB (2), FNP (2), VVD (1), CU (1)

Franekeradiel, 2010-2014

Coalitie: GB (5), PvdA (3), VVD (2). Oppositie: CDA (4), FNP (2), GL (1), CU (1), D66 (1)

2006-2010 Coalitie: PvdA (5), CDA (5), FNP (3). Oppositie: GB (3), VVD (1), GL (1), CU (1)

Gaasterlân-Sleat, 2010-2014

Coalitie: CDA (4), FNP (5). Oppositie: PvdA (2), VVD (3), CU (1)
CDA wethouder: Frans Veltman. Portefeuille: o.a. welzijn (cultuur, onderwijs, sociale zaken en zorg), economische zaken, werkgelegenheid, Wyldmerk

2006-2010 Coalitie: CDA (5), FNP (3), PvdA (3). Oppositie: VVD (2), CU (1)

Harlingen, 2010-2014

Coalitie: Frisse Wind (3), SP (2), Harlinger Belang (2), GL (1), D66 (1). Oppositie: PvdA (3), CDA (2), VVD (2), CU (1)

2006-2010 Coalitie: CDA (4), PvdA (6). CDA wethouder Piet Waaijer stapte in 2007 op n.a.v. een rapport over het financiële beleid. Hij werd opgevolgd door een onafhankelijke wethouder. Oppositie: Harlinger Belang (3), VVD (2), GL (2)

Heerenveen, 2010-2014

Coalitie: PvdA (8), GB (4), VVD (4). Oppositie: CDA (3), GL (2), CU (2), FNP (2), D66 (2)

2006-2010 Coalitie: PvdA (12), CDA (4), GL (2). Oppositie: VVD (4), Leefbaar Heerenveen (2), CU (2), FNP (1)

Het Bildt, 2010-2014

Coalitie: CDA (4), Werkgroep Het Bildt (4). Oppositie: PvdA (3), VVD (2), Frije Bilkerts (2)

CDA Wethouder: Nel Haarsma. Portefeuille: o.a. verkeer en vervoer, openbare werken, ruimte ordening en volkshuisvesting, onderwijs

2006-2010 Coalitie: PvdA (5), CDA (4). Oppositie: Werkgroep Het Bildt (4), VVD (2)

len in Fryslân

Een overzicht van de gemeenteraden en colleges in de gemeenten waar in maart 2010 verkiezingen zijn gehouden. De gemeenten Bolsward, Nijefurd, Sneek, Wûnseradiel en Wymbritseradiel ontbreken in deze lijst; de inwoners hiervan mogen eind 2010 naar de stembus.

Kollumerland, 2010-2014

Coalitie: CDA (5), VVD (3), PvdA (2). Oppositie: FNP (3), CU (2)
CDA wethouder: Hilbrand Visser. Portefeuille: o.a. onderwijs- en volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, milieu, economische ontwikkelingen.

2006-2010 Coalitie: CDA (5), PvdA (3), CU (2). Oppositie: FNP (3), VVD (2)

Leeuwarden, 2010-2014

Coalitie: PvdA (11), CDA (5) Pal/GL (5). Oppositie: VVD (5), SP (2), CU (2), NLP (4), FNP (1), D66 (2)
CDA wethouder: Thea Koster. Portefeuille: o.a. jeugd en onderwijs, stedelijke vernieuwing, bereikbaarheid, publieke dienstverlening

2006-2010 Coalitie: PvdA (15), CDA (5), Pal/GL (4). Oppositie: VVD (4), SP (4), CU (2), NLP (2), FNP (1)

Leeuwarderadeel, 2010-2014

Coalitie: PvdA (4), FNP (3), CDA (3). Oppositie: GB (3), VVD (2)
CDA wethouder: Agda Wachter. Portefeuille: o.a. onderwijs, sport, dorps huizen, kunst en cultuur, R&T, monumentenzorg

2006-2010 Coalitie: PvdA (4), FNP (2), CDA (3). Oppositie: GB (5), VVD (1)

Lemsterland, 2010-2014

Coalitie: GB (4), CDA (3), VVD (2). Oppositie: PvdA (2), NCPN (2), CU (1), D66 (1)
CDA wethouder: Jelle Wesselius. Portefeuille: o.a. cultuur, monumentenzorg, ruimtelijke ordening, sociale zaken, volkshuisvesting

2006-2010 Coalitie: CDA (3), GB (3), PvdA (3). Oppositie: NCPN (3), VVD (2), CU (1)

Littenseradiel, 2010-2014

Coalitie: SAM (PvdA/GL/D66) (5), FNP (4). Oppositie: CDA (4), VVD (2)

2006-2010 Coalitie: SAM (5), VVD (3). Oppositie: CDA (4), FNP (3)

Menaldumadeel, 2010-2014

Coalitie: GB (4), CDA (3), VVD (2). Oppositie: PvdA (3), FNP (2), GL (1)
CDA wethouder: Arend Dijkstra. Portefeuille: o.a. onderwijs, werk & inkomen, zorg & welzijn, WMO en plattelandsontwikkeling

2006-2010 Coalitie: PvdA (4), FNP (3), GL (2). Oppositie: CDA (3), GB (2), VVD (1)

Ooststellingwerf, 2010-2014

Coalitie: Ooststellingwerfs Belang (7), CDA (4), VVD (2). Oppositie: PvdA (5), GrienLinks (1), CU (1), D66 (1)
CDA wethouder: Engbert van Esch. Portefeuille: o.a. WMO, sociale zekerheid, re-integratie, onderwijs, jeugd, financiën

2006-2010 Coalitie: PvdA (8), CDA (4), VVD (3). Oppositie: Ooststellingwerfs Belang (4), GL (1), CU (1)

Opsterland, 2010-2014

Coalitie: Opsterlands Belang (7), CDA (4), CU (2). Oppositie: PvdA (5), VVD (2), Opsterlanders (2), D66 (1)

CDA wethouder: Wietze Kooistra. Portefeuille: o.a. sociale zaken, WMO, milieu, plattelandsprojecten, verkeer en vervoer, water

2006-2010 Coalitie: PvdA (7), Opsterlands Belang (6), CDA (3). Oppositie: CU (2), VVD (1), Opsterlanders (1), FNP (1)

Schiermonnikoog, 2010-2014

Coalitie: Schiermonnikoogs Belang (2), Ons Belang (3). Oppositie: Christelijke Groepering Schiermonnikoog (3), Democraten Schiermonnikoog 10 (1)

2006-2010 Coalitie: Ons Belang (3), Schiermonnikoogs Belang (3). Oppositie: Christelijke Groepering Schiermonnikoog (3)

Skarsterlân, 2010-2014

Coalitie: CDA (6), FNP (7). Oppositie: PvdA (4), VVD (3), CU (1)
CDA wethouder: Bé de Winter. Portefeuille: o.a. financiën, volkshuisvesting, economische zaken, herindelings, verkeer en vervoer, sport
CDA wethouder: Janny Schouwerwou. Portefeuille: o.a. sociale zaken, arbeidsmarktbeleid, WMO, kunst en cultuur, Fries taalbeleid

2006-2010 Coalitie: PvdA (7), CDA (6). Oppositie: FNP (5), VVD (2), CU (1)

Nieuwe periode, nieuwe positie

De CDA fracties in Fryslân zijn begonnen aan een nieuwe raadsperiode. In sommige gemeenten maakt het CDA opnieuw deel uit van het college, in anderen zit het CDA voor het eerst sinds jaren in de oppositie. Rommie Haarsma, fractievoorzitter in Heerenveen, en Haije Talsma, wethouder in Ferwerderadiel, vertellen over hun verwachtingen.

In de oppositie en dan...

Rommie Haarsma, fractievoorzitter CDA Heerenveen: "Na een zeer intensieve en positieve verkiezingscampagne tóch 700 stemmen minder en één raadszetel verloren. PvdA, VVD en GBH hebben samen een coalitie gevormd. En dan zit je na 20 jaar collegedeelname Rommie Haarsma: "Na een zeer intensieve en positieve verkiezingscampagne tóch 700 stemmen minder en één raadszetel verloren. PvdA, VVD en GBH hebben samen een coalitie gevormd. En dan zit je na 20 jaar collegedeelname in de oppositie. Dat vergt van de nieuwe fractie een andere insteek. Onze rol is nu gericht op het kritisch volgen van het gevoerde beleid. We hanteren daarbij drie kernwoorden: Sterk, Solide en Sociaal. Sterk voor harde punten uit het beleid, Solide voor de financiële onderbouwing en Sociaal waar het de mensen betreft. Ons doel is om een duidelijk, onderbouwd CDA geluid te laten horen en de inwoners een positief gevoel te geven bij het CDA, zodat zij over vier jaar CDA stemmen."

Trochgean mei itselde belied

Haije Talsma: "It CDA is yn de koalysje bleaun, wy kinne it belied fan de lêste fjouwer jier kontinuearjen. Yn de nije koalysje binne der fansels wol wat nije punten by kaam. Oer bygelyks selsstan-nichheid, gearwurking en fúzje tinkt de FNP, ús nije koalysjepartner, krekt wat oars as ús âlde koalysjepartner, de PvdA. Mar de FNP hat net in kompleet oare tinkwize; it is in partij dêr't wy goed mei gearwurkje kinne. Wy hawwe te krijen mei in krekt wat oare gearstalling fan de ried en wy kinne fernimme dat ús nije koalysjepartner ynwurde wurde moat, mar fierder is der net safolle ferskil mei de foarige perioade."

Nieuw CDA-lid aan het woord

Naam: Jehan Bouma (36, Boarnsterhim)

Wat doet u in het dagelijks leven? Ik ben schapenhouder in het Friese Aldeboarn.
Wat spreekt u het meest aan binnen uw gemeente? De weidsheid (ruimte) en de mentaliteit van de mensen in midden Friesland.
Voornaamste reden om lid te worden van het CDA? Ik ben wel altijd politiek betrokken geweest. Omdat het CDA ruimte voor ondernemerschap biedt, en daarnaast ook een sociaal gezicht heeft vanuit een christelijke achtergrond, past deze partij het best bij mij. Ook vind ik dat als je betrokken bent, je dat het best met een lidmaatschap laat blijken.

Fryslân in het landelijke CDA verkiezingsprogramma

Het landelijke CDA verkiezingsprogramma behandelt veel uiteenlopende thema's. Een aantal onderwerpen zijn van bijzonder belang voor de provincie Fryslân. In dit artikel een korte samenvatting van een aantal voor Fryslân belangrijke items in het CDA verkiezingsprogramma.

Fries in de grondwet

Het Fries verdient, net als het Nederlands, erkenning in de Nederlandse grondwet. Het CDA moedigt de ontwikkeling van talen en dialecten aan; er moet ruimte zijn voor de ontplooiing daarvan.

Herindeling

Het CDA is voor gemeentelijke en provinciale herindelingen als de gemeenten of provincies dat zelf willen, of als er bestuurlijke of financiële problemen zijn die alleen met een herindeling opgelost kunnen worden. Als gemeenten zelf niet tot een unaniem voorstel kunnen komen, wordt van de provincies verwacht dat zij met een breed gedragen oplossing komen. Het CDA sluit herziening van de provinciegrenzen niet uit.

Krimp

Er moeten financiële middelen komen om de gevolgen van bevolkingskrimp op te kunnen vangen. In krimpgebieden kan de zorg bereikbaar blijven door het oprichten van gezondheidscentra met gezamenlijke ondersteuners en faciliteiten. Streekziekenhuizen blijven de basisziekenhuiszorg verlenen. Er moet een provinciaal woningbeleid komen, waardoor zowel in krimp- als in groeiregio's evenwichtig wordt gebouwd. In krimpregio's heeft herontwikkeling van woon- en werklocaties de voorkeur boven uitbreiding.

Provincie, gemeente en waterschap

De taakverdeling tussen Rijk, provincies, stadsregio's en gemeenten wordt nader bekeken. Als het kan houdt maar één overheidslaag zich met een bepaald probleem bezig. Provincies richten zich op hun kerntaken, die liggen op het gebied van ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, cultuurhistorie en erfgoed, milieu, water en regionaal economisch beleid. Het CDA wil de gemeentelijke autonomie versterken.

Gemeenten en waterschappen moeten meer met elkaar gaan samenwerken. De waterschappen functioneren als uitvoeringsorganisatie binnen de provincie. Het aantal waterschappen kan landelijk verder worden teruggebracht.

Colofon

Het regiokatern Fryslân van de CDA krant is een uitgave van **CDA Fryslân** en verschijnt 6x per jaar.

Inleverdatum e.v. kopij: 31 mei 2010.

E-mail: balt@sis.fryslan.nl

Internet: www.cda-fryslan.nl

Productie & druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Smallerland, 2010-2014

Coalitie: PvdA (7), CDA (6), CU (4), VVD (4). Oppositie: SP (2), GB (1), GL (2), FNP (2), Smallerlands Belang (2), D66 (1)

CDA wethouder: Ties Zweers. Portefeuille: o.a. werk en inkomen, economische zaken, R&T, plattelandsontwikkeling

2006-2010 Coalitie: PvdA (11), CDA (6), CU (4). Oppositie: SP (3), VVD (2), GB (1), GL (1), FNP (1), Smallerlands Belang (1)

Terschelling, 2010-2014

Coalitie: PvdA (4), Plaatselijk Belang Terschelling (3). Oppositie: VVD (2), CDA (2)

2006-2010 Coalitie: Plaatselijk Belang Terschelling (3), VVD (3). Oppositie: PvdA (3), CDA (2)

Tytjerksteradiel, 2010-2014

Coalitie: CDA (6), PvdA (4), FNP (5). Oppositie: VVD (3), GL (3), CU (1), GB (1)

CDA wethouder: Doeke Fokkema. Portefeuille: o.a. welzijn, onderwijs, sport, WMO, volkshuisvesting, landinrichting, plattelandsbeleid

2006-2010 Coalitie: CDA (7), PvdA (7). Oppositie: FNP (3), VVD (2), GL (2), CU (1), GB (1)

Weststellingwerf, 2010-2014

Coalitie: PvdA (6), VVD (5), GL (3), Lijst Bron (1). Oppositie: CDA (3), Weststellingwerfs Belang (3)

2006-2010 Coalitie: PvdA (8), CDA (4), VVD (4). Oppositie: Weststellingwerfs Belang (3), GL (2)

Stage bij de CDA Statenfractie Fryslân

Naam: René de Vries (21), student Communicatie NHL

Werkzaamheden: Van februari t/m juni 2010 heb ik mijn afstudeerstage gevolgd bij de CDA Statenfractie Fryslân. Naast diverse communicatiewerkzaamheden heb ik onderzoek verricht naar de provinciale verkiezingen in 2011: bij welke doelgroep kan CDA Fryslân winst behalen?

Terugblik: Al met al kan ik terug kijken op een leuke en leerzame periode. Zowel de gemeenteraadsverkiezingen als de landelijke verkiezingen vielen binnen de stageperiode, waardoor je een goed beeld krijgt van de campagnes rondom deze verkiezingen. De stageperiode was ook erg leerzaam, omdat je tijdens de stageperiode een ander beeld van de politiek krijgt. Het draait lang niet alleen om zaken die in Den Haag beslist worden, maar des te meer om zaken die ook in je eigen leefomgeving naar voren komen. Genoeg redenen dus om een stage bij de CDA Statenfractie Fryslân bij alle studenten aan te bevelen!

CDA op pad

Studiereis CDAV naar Den Haag

In april zijn ruim 20 vrouwen uit Friesland, Groningen en Drenthe naar Den Haag gereisd voor een bezoek aan de Eerste en Tweede Kamer, de Algemene Rekenkamer, de Raad van State en het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Overleg Statenfractie & Eerste Kamer

Op 11 mei 2010 vond er overleg plaats tussen de CDA Statenfractie Fryslân en de CDA fractie van de Eerste Kamer. Er werd o.a. gesproken over de wet OKE. In deze wet staat nu o.a. dat de voertaal voor de peuterspeelzalen Nederlands is. Eerste Kamerlid Geart Benedictus zet zich in voor een uitzonderingspositie voor de Friese taal. Hierop lijkt positief te worden gereageerd.

Werkbezoek ambulancezorg Fryslân

"Als je dan toch een keer in de ambu moet komen, dan kun je maar beter in Fryslân zijn," zo gaf CDA Tweede Kamerlid Sander de Rouwe aan na afloop van een werkbezoek aan de ambulancezorg in Leeuwarden en Grou op maandag 31 mei 2010. "We hebben vandaag gezien dat het hier goed voor elkaar is."

Van der Hoeven: "Fryslân koploper op gebied elektrisch varen"

CDA Minister Van der Hoeven bracht op 7 juni een werkbezoek aan Fryslân. Aan het roer van een elektrische sloep daagde ze bedrijven en kennisinstellingen uit om met mooie en innovatieve projecten te komen.

